

Cyklus: Napísané je

Pavel Gončar

Téma: Nebuďte ustarostení

Vitajte! Pozeráte sa na program „Napísané je“. V kázaní na vrchu nás Ježiš učí nerobiť si starosti. Evanjelium Matúša 6,31-33: *„31 Nebuďte teda ustarostení a nehovorte: „Čo budeme jesť?“ alebo: „Čo budeme piť?“ alebo: „Čo si oblečieme?“! 32 Veď po tomto všetkom sa zháňajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. 33 Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše.“*

Ustarostenosť sa pre dnešného človeka stala normou. Vo veľkom meste je ľahké odlíšiť návštevníka od miestneho obyvateľa. Návštevník sa pletie pomedzi nohy, pozerá sa dookola, nevie kam má ísť, lebo všetci sa niekam ponáhľajú. Žijeme vo svete plnom ustarostenosti. Ustarostenosť nás obkľučuje na každom rohu. Číha na nás, ako keď zver poľuje na svoju korisť. Kričí na nás z billboardov, ktoré sú popri ceste a radia nám kúpiť to, či ono. Nepustí nás ani vtedy, keď prídeme domov a pevne zavrieme za sebou dvere našich bytov. Prichádza k nám z televíznych obrazoviek, prihovára sa ku nám cez správy. Máme starosť o kurz dolára, o to, či porastie cena ropy, sme ustarostení o to, čo bude s našimi úsporami na dôchodok, a táto ustarostenosť nás sprevádza aj pred spánkom. A naťahujeme budík ako upozorňujúci signál ďalšieho dňa.

Existuje také miesto, kam by sa dalo utiecť od ustarostenosti? Vždy nás dobehne, niet kam by sme sa skryli, je s nami v našom srdci. Nesieme ju so sebou v našom srdci. Ustarostenosť je súčasný spôsob nášho života. Ako vietor fúka smeti, tak ustarostenosť nás nesie s našimi zvládnutými či nezvládnutými úlohami. Ustarostenosť uchvacuje ľudí a otáča ich vo víre života, nedá im vydýchnuť, rovnako ako keď nás vietor otáča vo víre a potom nás nechá na okraji cesty - bez sily, aby sme mohli žiť ďalej.

Ježiš keď hovorí o pokušeniach tohto sveta, tak spomína aj ustarostenosť. Evanjelium Lukáša 21,34: *„Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neotťaželi obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život, aby vás onen deň neprekvapil.“* Všimnite si, že Ježiš stavia na rovnakú úroveň opilstvo, obžerstvo a ustarostenosť o život. Dávajte si pozor, aby sa vaše srdcia neotťaželi od starostí. Ustarostenosť neznamená to, že máte veľa úloh v práci, ktoré by sme mali stihnúť urobiť. Mali by sme dobre pracovať, pretože mať možnosť pracovať je dar od Boha. Ale ustarostenosť je stav duše. Je to určitý druh drogovej závislosti, závislosť na tom, že potrebujeme niečo stihnúť urobiť, na tom, že stále niečo nestíhame a stále žijeme v závese nesplnených úloh. Tak ako je u narkomana v srdci len jedna myšlienka: „Kde by zohnal túto dávku?“, aj u ustarosteného človeka sú v srdci myšlienky: „Čo treba ešte všetko urobiť?“ a tieto stále prenasledujú človeka. Môžeme byť v závislosti od ustarostenosti a ustarostenosť sa nám môže stať zmyslom života. Na začiatku sú to malé starosti, ktoré sa

postupne nabaľujú a stáva sa z nich veľká guľa starostí. V skutočnosti nám starosti začínajú zahmlievať tie skutočne podstatné veci v našom živote. Začínajú ťažiť naše srdce. Starosti začínajú zahmlievať našu dušu a robia človeka hluchým a slepým - pre blízných, ako aj pre Boha.

Mám, asi tak ako aj vy, starých kamarátov. Jeden z nich má taký zvyk, keď spolu telefonujeme, že nezávisle na tom, ako dlho trvá náš rozhovor, končí ho vetou: „Nebudem dlho hovoriť, lebo nemám čas.“

Problémom našej doby je v tom, že sme si z ustarostenosti urobili dobrú vec. Ustarostenosťou ospravedľujeme takmer všetko, pretože naša práca je vždy dôležitejšia ako všetko ostatné, dôležitejšia ako čas, ktorý trávime s našimi priateľmi. Keď hovorím, že som zaneprázdnený, tak to znie veľmi samozrejme. Ustarostenosťou ospravedľujeme narušenie vzťahov k iným ľuďom, ospravedľujeme ňou nedostatok pozornosti, ktorú venujeme svojim rodičom, deťom a nakoniec aj svojej duši. Preto je ustarostenosť sama o sebe strašná, pretože zabíja vzťahy, lásku, dušu človeka - robí človeka ustarosteným a osamoteným. V kázaní na vrchu Ježiš o ustarostenosti hovorí ako o skutočnej hrozbe pre dušu človeka.

Evanjelium Matúša 6,24-25: *„Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone. 25 Preto vám hovorím: Nebuďte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaodujete. Či život nie je viac ako jedlo a telo viac ako odev?“*

Vzťah s Bohom, ako aj vzťahy k našim blíznym potrebujú úsilie duše. Srdce, ktoré je zaťažené starosťami, môže ospravedľovať nerozvíjanie vzťahov tým, že povie: „Nemám čas.“ alebo môže byť tak unavené od častej ustarostenosti, že nenachádza síl na to, aby budovalo vzťahy. Ustarostenosťou ospravedľujeme stratu našej viery. Nemáme čas, pretože náš život je naplnený množstvom starostí. Starosti zaťažujú naše srdce a berú nám našich blízných, kamarátov, deti, a dokonca nám hrozí odobratie večnosti a aj Boha. A tak sa znovu a znovu každý deň ponárame do víru starostí a obrazne povedané zapalujeme sviečku nie Bohu, ale starostiam.

Prečo si však myslíme, že ustarostenosť je dobrá vec? V čom je koreň našej túžby byť vtiahnutý do víru starostí?

Zdá sa, že jedným z problémov ustarostenosti je náš vzťah k zajtrajšku. Myslíme si, že keď sa nepostaráme, nepriložíme svoju ruku k dielu, tak zajtrajšok bude pre nás niečím strašným, nebudeme pripravení ho privítať.

Spomeňme si na históriu a ruských dôchodcov. Za čias ZSSR, ľudia vynakladali veľa úsilia, aby si zarobili na dôchodok. Snažili sa - pracovali v neobývaných oblastiach, tavili oceľ, vypúšťali do kozmu rakety, strážili hranice vlasti – všetko v nádeji, že keď budú dôchodcovia, ich staroba bude zabezpečená, budú mať peniaze, byt a všetko toto im zabezpečí lásku detí,

svojich príbuzných a tým pádom budú môcť dôstojne prežiť posledné dni svojho života. A čo sa vlastne stalo? Ten vír, do ktorého boli vtiahnutí naši predkovia, ich nanešťastie neprivedol k istote zajtrajška. Úspory, ktoré našetrili na knižke alebo ktoré mali uložené v dôchodkovom fonde, raz dva zmizli v nenávratne. Ustarostenosť, ktorou žili, nepriniesla nič, čo čakali.

Nebezpečenstvo nie je v tom, že človek má radosť z práce, ale v túžbe sa spoľahnúť sám na seba, na svoje vlastné sily a tým pádom si pripraviť „istotu pre zajtrajšok“, vďaka prevzatiu kontroly nad zajtrajším dňom. Je to, akoby sme chceli stáť za kormidlom vlastného života. Ale môžeme reálne kontrolovať, čo s nami zajtra bude? Dokážeme svojou ustarostenosťou o zajtrajšok niečo zmeniť vo svojom zajtrajšom osude? Tak veľa vecí závisí od náhody - od našej choroby, od ekonomiky, od krajiny, kde žijeme a od mnohých faktorov, ktoré môžu neočakávane prísť a ktoré môžu zlomiť náš život nezávisle od toho, či si robíme o neho starosti alebo nie.

Bojíme sa zajtrajška a skúšame prekričať ten strach. Tak sa nám zdá, že je to ďalší spôsob kontroly nad zajtrajškom. Jednoducho prekričať ustarostenosťou ten strach a takto nájsť nejakú úľavu. Podľa slov Ivana Iljina sa stávame „závodnými psami neistej budúcnosti“. Niečo nás ženie dopredu a bežíme nikam.

Prorok Haggeus napísal už pred niekoľkými tisíckami rokov toto. Haggeus 1,6: *„Sejete mnoho, a zväzate málo; jete, a nenasycujete sa; pijete, ale nemáte dosť; obliekate sa, a nezohrejete sa; kto dostáva mzdu, dáva ju do deravého mešca.“* Čím viac peňazí sypete dovnútra, tým viac sa z vreca vysýpa. Práca pre deravé vrece je nekonečná. A nekonečná je starosť, v ktorej chceme mať istotu budúcnosti. To je ako bludný kruh, ako beh v bludnom kruhu, vždy prichádzame tam, kde sme začali.

Ako zvíťaziť nad strachom zajtrajška? Treba sa oslobodiť od tohto strachu. Ako to urobiť? Ako sa prestať báť o zajtrajšok? Ako roztrhnúť železné kliešte, ktoré sťahujú našu dušu? Veríme v to, že bezpečnosť a šťastie budúcnosti závisí od toho, ako dobre sme sa dnes postarali o zajtrajší deň. Preto sme zaťahovaní do víru ustarostenosti. Preto sa stávame „závodnými psami neistej budúcnosti“. Ako sme už hovorili, ustarostenosť nerobí človeka viac istým smerom k zajtrajšku.

Tajomstvo šťastia nie je v ustarostenosti. Všimnite si na túto myšlienku: Šťastie nie je vo vlastníctve niečoho, ale v tom, že niekomu patrím. Spomeňte si, ktoré roky vo vašom živote boli najšťastnejšie? Vtedy, keď ste všetko mali a všetko kontrolovali alebo vtedy, keď ste nič nemali, ale patrili ste niekomu - napr. svojim rodičom - a vtedy ste mali pokoj, šťastie a istotu zajtrajška. Pamätáte sa na rodičovský dom? Pamätáte sa na pocit bezstarostnosti zajtrajška? Nerozmýšľali ste nad tým, čo si oblečiete, čo budete jesť, piť, pretože všetky tieto starosti boli vložené na vašich rodičov. Vaše srdcia boli uvoľnené pre hru, pre bezstarostné trávenie času.

Ježiš v kázaní na vrchu hovorí o tom istom. On nám nehovorí, že máme prestať zarábať peniaze, všetko nechať na prúde rieky života a čakať, že všetko príde samo od seba.

On nehovorí o práci, ale o stave duše, ktorá je zaťažená starosťami. Srdce, ktoré je zatiahnuté do víru starostí, berie nám sily, nenecháva nám čas ani sily na budovanie našich vzťahov, na lásku k našim blíždym a nakoniec ani na lásku k Bohu.

Nemôžeme kontrolovať našu budúcnosť. Nevieme s istotou povedať, čo nás čaká zajtra. Žiadny spôsob nám nepomôže mať zajtrajší deň pod kontrolou. V kázaní na vrchu Ježiš hovorí o tom, že len keď dôverujeme nášmu nebeskému Otcovi, len keď sa na neho spoľahneme, len keď sa odovzdáme do jeho rúk ako deti do rúk rodičov, len vtedy môžeme mať v srdci istotu a pokoj na zajtrajší deň. Nie vlastníť, ale tým, že niekomu patríme, sa vyháňa strach z nášho srdca. Len tak sa môžeme ukludniť a mať vnútorný mier.

Evanjelium Matúša 6,31-34: „Nebudte teda ustarostení a nehovorte: „Čo budeme jesť?“ alebo: „Čo budeme piť?“ alebo: „Čo si oblečieme?“! 32 Veď po tomto všetkom sa zháňajú pohania. Váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. 33 Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. 34 Preto nebudte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia.“

Skúsme nasledovať túto dobrú radu, a prestaťme si robiť starosti. Odovzdajme zajtrajšok do rúk všemohúceho Boha, vtedy bude naše srdce slobodné pre lásku k deťom, k partnerovi, pre lásku k našim kamarátom a k nášmu Bohu.

Nech vás Boh v tomto požehnáva. Dovidenia.

Preložené a natitulkované so súhlasom www.3angels.ru.

